

Ναί, «ἔφθασε καιρός....»

(Μ. Σαρακοστής τὰ ἐναρκτήρια)

Αὐτὸ τὸν πίνακα εἶδα νὰ ταξιδεύει μέσα στὴν ἀχανὴ θάλασσα τοῦ Διαδικτύου καὶ σκέφτηκα, καθὼς ἡ Μ. Σαρακοστή ἀνατέλει, νὰ σχολιάσω αὐτὸ ποὺ εἰκονίζει, ἀφοῦ πλέον εἰσοδεύουμε στὸ «στάδιο τῶν ἀρετῶν τὸ ὄντως πανίερο.

Ἄραγε, εἶχε ἄδικο ὁ ἀείμνηστος καὶ σοφὸς Μητροπολίτης Χαλκηδόνος Μελίτων, ὅταν, ἐδῶ καὶ πενήντα περίπου χρόνια, κήρυττε, λίγες ὥρες προτοῦ νὰ φτάσει ἡ ιερώτερη περίοδος τοῦ λειτουργικοῦ ἔτους, ἡ Μ. Τεσσαρακοστή, πὼς «ὁ ἄνθρωπος θέλει νὰ φανῇ αὐτός ποῦ δέν εἶναι. Ἀκόμη καὶ ἐνώπιόν του ἑαυτοῦ του καὶ ἐνώπιόν του θεοῦ. Καί ἔτσι ξεφεύγει ἀπὸ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἀπλότητα καὶ φυσικά καὶ ἀπὸ τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν σωτηρίαν. Σέ λίγες ὥρες ἔξω ἀπὸ αὐτόν τὸν ναόν, ἔξω ἀπὸ τὴν γαλήνην του, εἰς τοὺς δρόμους αὐτῆς τῆς Πολιτείας,

θά παρέλαση ὁ Καρνάβαλος. Μή τόν περιφρονήσετε καί μή τόν χλευάσετε καί μή μέ κατακρίνετε, ποῦ τόν ἀναφέρω αὕτη τή στιγμή. Δέν εἶναι καθόλου ἄσχετος μέ τό μέγιστο πρόβλημα τῆς ὑποκρισίας. Νά τόν προσέξετε ἐφέτος τόν Καρνάβαλο μέ σεβασμό καί βαθύ στοχασμό. Εἶναι πανάρχαιό το φαινόμενο καί εἶναι φαινόμενο βαθύτατου καί ἀγχώδους αἰτήματος τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, νά λυτρωθῇ ἀπό τήν καθημερινή του ὑποκρισία μέ μίαν ἔκφρασιν ἀνωνύμου, διονυσιακῆς νέας ὑποκρισίας».

Ἀλήθεια, πόσοι ἀπό μᾶς συνειδητοποιοῦν αὐτοῦς τοὺς κορυφαίους καί σωστά εἰπωμένους λόγους; Πόσοι, πράγματι, κοιταζουμε πίσω ἀπὸ τήν κάθε μάσκα ποὺ φορᾶ, δῆθεν ἀστειευόμενος, ὁ κάθε ἑορταστής; Τραγικές, ὄντως, οἱ φιγούρες ποὺ παρελαύνουν μέ προσωπεῖα... Αὐτά, δηλαδή, ποὺ φορᾶνε οἱ περισσότεροι καί στήν καθημερινότητά τους, μέσα στήν ὁποία καί κινοῦνται καί ὑπάρχουν. Καί βοηθᾶνε πράγματι τὰ προσωπεῖα... Γιατί χαρίζουν τὴ δυνατότητα νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ κινεῖται παντοῦ, νὰ ἔχει πολλαπλοὺς ρόλους, ὅπως οἱ ἡθοποιοί, νὰ βρίσκεται ἀφόβως καί ἀθорύβως ἢ καί ἀδιακρίτως, πάντοῦ. Μόνο ποὺ ὅταν ἐπιστρέφει στὰ ἴδια καί κοιτάζει, «ἐνώπιος ἐνωπίω» τὸν ἑαυτό του, τότε πράγματι ἀναζητεῖ τὸν ἀυθεντικό. Καί γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ γνωρίζουμε, πὼς χιλιάδες σελίδες ἔχουν γραφεῖ, κι ἀκόμη, πὼς πολλοὶ δὲν μποροῦν ν' ἀντέξουν οὔτε μιὰν ὥρα μοναξιᾶς. Ποὺ σημαίνει, πὼς αὐτὸ ποὺ λέγεται, τό «ἐγὼ δηλαδή κι ὁ ἑαυτός μου» γιὰ τὴν κατηγορία αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων δὲν ὑφίσταται. Κι αὐτό, γιατί δὲν ὑπάρχει ἓνας «ἑαυτός» ἀλλὰ πολλοί, μπερδεμένοι, μάλιστα, μέσα σὲ μιὰ ψυχὴ σκοτεινὴ, σπηλαίωδη καί ρερυπωμένη.

Γι' αὐτὸ ὁ καρνάβαλος δὲν τελειώνει τὸ βράδυ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυρινῆς -ἄσχετ' ἂν τὸν καῖνε κι εὔχονται «καὶ τοῦ χρόνου»-. Ὁ καρνάβαλος ζεῖ καὶ ὑπάρχει. Καί, μάλιστα, θὰ ὑπάρχει ὅσο οἱ ἄνθρωποι δὲν ἀποφασίζουν νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰ προσωπεῖα τους, τὶς μάσκες ποὺ

φορᾶνε μέσα στὸ χρονικὸ διαστημα τοῦ βίου τους. Ποὺ μπορεῖ νὰ τὶς ἔχουν, ἀλιμονο, μέχρι τὰ ἔσχατά τους.

Φροντίζει, λοιπόν, ἡ Ἐκκλησία νὰ δείξει καὶ νὰ ἀποδείξει στὸν καθένα μας ὅτι ἓνα πρόσωπο ἔχουμε. Μὲ αὐτὸ γεννηθήκαμε, μεγαλώσαμε, μὲ αὐτὸ θὰ φύγουμε ἀπὸ τὸν κόσμον αὐτό. Κι ἔτσι θὰ παρουσιαστοῦμε στὸ Φοβερὸ τὸ Βῆμα τοῦ Δικαίου Κριτῆ. Τὰ ὅποια προσωπεῖα μας, ὅπως καὶ τὰ ὑπάρχοντά μας τὰ ἄφήνουμε ἐδῶ, ὅπως ἄφηναν τὶς προσωπίδες τους οἱ ἀρχαῖοι στὰ θέατρα, ὅπως ἀπαλλάσσονται ἀπὸ κάθε τὶ τὸ παραπανίσιο ποὺ βάζουν οἱ ἡθοποιοὶ στὰ πρόσωπά τους γιὰ νὰ παίξουν τὸ ρόλο τους.

Αὐτὸ τὸ πρόσωπο, τὸ αὐθεντικὸ κι ὄχι τὸ ψευδές, προσπαθεῖ ἡ Μεγαλὴ Σαρακοστή νὰ μᾶς ὑπομνήσει ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ξαναβροῦμε, γιὰ νὰ εἶναι ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖο καὶ θὰ Τὸν πλησιάσουμε. Ἐπειδὴ μὲ αὐτὸ μᾶς ἔπλασε. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ πρῶτο σκαλοπάτι ποὺ ἀνεβαίνουμε, ὥστε νὰ πλησιάσουμε τὴ Μεγάλῃ Σαρακοστή, μᾶς χαρίζεται ἐκείνη ἡ ἀθανατὴ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου. Γιὰ νὰ μᾶς θυμίσει πῶς τὸ προσωπεῖο τοῦ Φαρισαίου τὸν γελειοποίησε μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ στοὺς συνανθρώπους του, ἀντίθετα μὲ τὸν Τελώνη ποὺ δίδαξε μετανοία, εἰλικρίνεια καὶ πρὸ πάντων ἡθός. Ἄλλωστε, λίγες ὥρες πρὶν πλησιάσουμε νὰ προσκυνήσουμε τὸν Ἑσταυρωμένο ἢ Ἐκκλησία ἐπιχειρεῖ ἓνα πράγμα νὰ μᾶς διδάξει καὶ παράλληλα συμβουλέψει: ὅτι «τὴν δυσείμονά μορφὴ μας» θὰ χρειαστεῖ νὰ τὴ μεταβάλλουμε, νὰ τὴν μεταμορφώσουμε. Ὡστε *«δαιτυμόνας φαιδρούς νὰ μᾶς δεχθεῖ μὲ τὴν εὐσπλαχνία ποὺ τὸν διακρίνει στὴ Βασιλεία Του»*. Ἀλήθεια, μήπως ἐπιθυμοῦμε κάτι ἄλλο... Ὁ Θεὸς ἱλασθητὴ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ἐλεήσον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Σκόπελος, Μεγάλῃ Σαρακοστή 2018

Πρωτοπρεσβύτερος Κων. Ν. Καλλιανός